

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2020/21:SfU16

Pensioner

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, som rör bl.a. pensionssystemet som helhet, överföring av premiepensionsrätt mellan makar samt garantipension och bostadstillägg.

I betänkandet finns åtta reservationer (SD, C, V, KD) och ett särskilt yttrande (C).

Behandlade förslag

Ett fyrtiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Pensionssystemet	6
Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd	14
Reservationer	19
1. Pensionssystemet, punkt 1 (SD)	19
2. Pensionssystemet, punkt 1 (C)	20
3. Pensionssystemet, punkt 1 (V)	21
4. Pensionssystemet, punkt 1 (KD)	22
5. Överföring av premiepensionsrätt, punkt 2 (C, KD)	23
6. Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd, punkt 3 (SD)	24
7. Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd, punkt 3 (V)	25
8. Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd, punkt 3 (KD)	26
Särskilt yttrande	27
Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd, punkt 3 (C)	27
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	28
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21	28

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Pensionssystemet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4,
 2020/21:738 av Ingemar Nilsson (S),
 2020/21:998 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
 2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–8,
 2020/21:1710 av Louise Meijer (M) yrkande 2,
 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 28,
 2020/21:1834 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 5–7,
 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 28,
 2020/21:2156 av Hillevi Larsson (S),
 2020/21:2559 av Ann-Britt Åsebol (M),
 2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 11 och 12,
 2020/21:2647 av Helena Bouveng och Mats Green (båda M),
 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 14 och
 2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkandena 3 och 4.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (V)

Reservation 4 (KD)

2. Överföring av premiepensionsrätt

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 8 och 10,
 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 13 och
 2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkandena 1 och 2.

Reservation 5 (C, KD)

3. Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:51 av Mikael Strandman och Monika Lövgren (båda SD),
 2020/21:999 av Sten Bergheden (M),
 2020/21:1000 av Sten Bergheden (M),
 2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 10,
 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 31,
 2020/21:1892 av Hanna Westerén och Laila Naraghi (båda S),
 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 31,
 2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 3,
 2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 6,
 2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 7 och
 2020/21:3094 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (V)

Reservation 8 (KD)

Stockholm den 11 mars 2021

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Rikard Larsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Rikard Larsson (S), Maria Malmer Stenergard (M), Carina Ohlsson (S), Katarina Brännström (M), Teresa Carvalho (S), Martina Johansson (C), Ida Gabrielsson (V), Julia Kronlid (SD), Emilia Töyrä (S), Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S), Bengt Eliasson (L), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Mats Berglund (MP), Arin Karapet (M), Ann-Sofie Alm (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlar utskottet ett fyrtiotal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21. Yrkandena rör bl.a. en utredning av pensions-systemet som helhet, överföring av premiepensionsrätt mellan makar, garanti-pensionens nivå samt beräkningen av bostadstillägget.

En redovisning av de behandlade yrkandena finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Pensionssystemet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, som rör bl.a. en utredning av pensionssystemet som helhet, överföring av premiepensionsrätt mellan makar och information om pensioner.

Jämför reservation 1 (SD), 2 (C), 3 (V) och 4 (KD).

Gällande ordning

Den inkomstgrundade ålderspensionen omfattar inkomstpension och premiepension. Systemen bygger på livsinkomstprincipen, dvs. det är den enskildes samlade livsinkomst som styr den framtida pensionen. Den inkomstgrundade ålderspensionen intjänas individuellt. Faktorer som arbetslivets längd och antalet arbetade timmar är avgörande för pensionsutfallet. Även om pensionssystemet är baserat på livsinkomsten görs i vissa fall avsteg från denna princip, t.ex. när det gäller pensionsrätt för studier och pensionsrätt för barnår som ges till föräldrar. I dessa situationer kompenseras den enskilde för inkomstbortfallet.

Inkomst- och premiepensionssystemen är finansiellt skilda från statens budget och hanterar sina egna inkomster och utgifter. Försäkringstagare får pensionsrätter som ger rätt till pensionsutbetalningar. Utbetalningarna finansieras genom allmän pensionsavgift, arbetsgivaravgift och statlig ålderspensionsavgift.

Regelverket för den inkomstgrundade ålderspensionen finns i 58–64 kap. socialförsäkringsbalken (2010:110), förkortad SFB. Pensionsrätten räknas fram årligen på den pensionsgrundande inkomsten och det pensionsgrundande beloppet, vilka utgör pensionsunderlaget (58 kap. 5 § SFB). Vid beräkningen av den pensionsgrundande inkomsten respektive det pensionsgrundande beloppet tas inte inkomst som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp under ett intjänandeår med, det s.k. intjänandetaket (59 kap. 4 § och 60 kap. 5 § SFB).

Enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift ska den försäkrade på inkomst av anställning och annat arbete, på upp till 8,07 inkomstbasbelopp, betala 7 procent i allmän pensionsavgift. Den försäkrade får emellertid en skattereduktion på motsvarande belopp, vilket gör att de allra flesta i praktiken inte behöver betala avgiften.

Arbetsgivare betalar en pensionsavgift på 10,21 procent av varje anställds lön, även på den del av lönen som överstiger 8,07 inkomstbasbelopp, vilket regleras i 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980). I 3 kap. samma lag regleras avgiften för egenföretagare. På pensionsgrundande inkomst som inte är underlag för arbetsgivaravgifter, t.ex. sjukpenning och dagpenning från

arbetslöshetskassa, betalas i stället statlig ålderspensionsavgift på 10,21 procent, vilket regleras i lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift. När det gäller bl.a. inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning uppgår avgiften till 18,5 procent.

Pensionsrätten inom inkomstpensionen uppgår till 16 procent av pensionsunderlaget (61 kap. 6 § första stycket 1 SFB). Pensionsrätten bokförs årligen på ett inkomstpensionskonto, vars värde utgör pensionsbehållningen. Pensionsbehållningen ligger till grund för beräkning av det årliga uttaget av inkomstpension. Pensionsrätten inom premiepensionen uppgår till 2,5 procent av pensionsunderlaget (61 kap. 6 § första stycket 2 SFB). Pensionsrätterna kan placeras aktivt i olika fonder som tillhandahålls på Pensionsmyndighetens fondtorg. Om inget val görs sker automatisk placering i statens fondportfölj AP7 Såfa.

Pensionsåldern är flexibel. Inkomstgrundad ålderspension kan tidigast tas ut från 62 års ålder (56 kap. 3 § SFB). Någon övre åldersgräns finns inte. En anställd arbetstagare har rätt att arbeta fram till 68 års ålder men får arbeta längre om arbetsgivaren går med på det, vilket regleras i lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Vissa förmåner och beräkningar som anges i socialförsäkringsbalken ska knytas till en särskild ålder (riktålder för pension) som beräknas för varje år (2 kap. 10 a § SFB). Den beräknade riktåldern för pension ska gälla för det sjätte året efter beräkningsåret (2 kap. 10 c § SFB).

Den som är gift eller har en registrerad partner kan välja att överföra hela premiepensionsrätten som har fastställts för ett år till sin make eller registrerade partner. Pensionsrätter överförs tills vidare om inget annat anges i anmälan (61 kap. 11–16 §§ SFB). Mottagaren får i dag 94 procent av det belopp som överförs, medan resterande 6 procent fördelas mellan samtliga pensionssparare som s.k. arvsvinst (64 kap. 44 § SFB).

Från och med september 2021 kommer den som har fyllt 65 år, har inkomstgrundad pension som uppgår till mellan 9 000 kronor och 17 000 kronor och uppfyller vissa ytterligare villkor att ha rätt till den nya förmånen inkomstpensionstillägg. Reglerna om inkomstpensionstillägg finns främst i 74 a kap. SFB.

Tjänstepensionen är den del av pensionen som betalas av arbetsgivaren. Villkoren för tjänstepensionen bestäms i ett kollektivavtal mellan arbetsgivare eller arbetsgivarorganisation och fackförbund eller i avtal mellan den enskilde arbetstagaren och hans eller hennes arbetsgivare. De fyra största avtalen är ITP (privatanställda tjänstemän), avtalspension SAF-LO (privatanställda arbetare), KAP-KL och AKAP-KL (bl.a. kommunanställda) samt PA 16 (statligt anställda).

Den statliga inkomstgarantin för konstnärer infördes 1976 och är sedan ett riksdagsbeslut den 26 maj 2010 föremål för en successiv avveckling (prop. 2009/10:18, bet. 2009/10:KrU12, rskr. 2009/10:285). Beslutet om avveckling innebär att de medel som avsatts för inkomstgarantierna efter hand förs över

till pensionsgrundande långtidsstipendier. De konstnärer som hade rätt till inkomstgaranti vid tiden för beslutet berörs inte av det.

Motionerna

Sten Bergheden (M) begär i motion 2020/21:998 yrkande 1 ett tillkännagivande om att det i högre grad ska löna sig att ha arbetat i utfallet i pensionsystemet. Enligt motionären är det inte rimligt att en person efter ett helt arbetsliv inte får mycket mer i pension än en person som varit arbetslös. Detta sänker tilliten till systemet, vilket är olyckligt när det fungerar bra finansiellt. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om möjligheten till en extern utredning som utvärderar pensionsreformen i sin helhet. Motionären anför som skäl att pensionsystemet behöver förändras så att det i högre grad lönar sig att ha arbetat. För detta ändamål bör en fullständig utvärdering av systemet göras av utomstående experter.

I motion 2020/21:1710 av Louise Meijer (M) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att tjänstepensionen bör kunna flyttas till en partner under äktenskapet utan att bodelning krävs. Motionären anför att det inte är tillräckligt att det i dagsläget går att flytta premiepensionen till sin partner. För att nå en större ekonomisk balans bör detsamma gälla i fråga om tjänstepensionen.

I motion 2020/21:2647 av Helena Bouveng och Mats Green (båda M) begärs ett tillkännagivande om delade pensionspoäng. Motionärerna anser att det bör utredas vilka effekter det får om pensionspoäng, intjänade under tid då makar har omyndiga gemensamma barn, delas lika.

I motion 2020/21:3094 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) begärs ett tillkännagivande om att utreda möjligheten till delad pensionsavsättning mellan föräldrar under föräldraledighet. Motionären anför att den förälder som stannar hemma många gånger går miste om pensionsavsättningar, vilket gör att det blir kostsamt att ha tagit mer ansvar under barnens första år. Det bör därför utredas hur föräldrar kan dela på pensionsavsättningar som görs för den ena förälderns räkning under den tid ett barn är hemma med den andra föräldern.

I motion 2020/21:2559 av Ann-Britt Åsebol (M) begärs ett tillkännagivande om möjligheten till mer flexibilitet och bättre information om de val som berör uttag av tjänstepensionen. Enligt motionären gör ett krångligt system att många inte gör ett aktivt val eller väljer utan att förstå konsekvenserna. Motionären efterfrågar därför bättre information om valens konsekvenser och pensionens olika delar. Motionären anser också att det bör vara möjligt att göra uppehåll i utbetalningar och förändra utbetalningstiden i tjänstepensionen.

I kommittémotion 2020/21:1834 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att värna valfriheten inom premiepensionen. Motionärerna anser att regeringen inte ska gå vidare med premiepensionsreformen utan i stället följa upp och utvärdera resultaten av de krav som ställdes på fonder 2018. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att riva upp reformen om ny och högre riktålder för pension. Enligt motionärerna finns

det ingen gemensam pensionsålder som lämpar sig för alla individer och alla yrkesgrupper. En högre pensionsålder bör åstadkommas genom en betydligt högre grad av flexibilitet och med riktade incitament snarare än med tvång. I yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om att verka för en mer jämställd pension. Att vara föräldraledig och arbeta deltid för att ge sina barn en dragligare tillvaro under småbarnsåren är något som ska värderas högre och ge minsta möjliga negativa effekt på pensionen. Till exempel behöver pensionsrätten för barnår stärkas.

Motsvarande tillkännagivanden om pensionsrätt för barnår begärs i kommittémotion 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 28 och i kommittémotion 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 28.

I kommittémotion 2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om jämställda pensioner. Enligt motionärerna bidrar en ojämsälld arbetsmarknad kraftigt till ojämsällda pensioner. För att uppnå jämställda pensioner behöver både arbetslivet och familjelivet bli jämställt och pensionerna delas mer rättvist. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att dela pensionsrätten mellan föräldrar under småbarnsåren. Premiepensionen bör automatiskt delas mellan makar. Om den enskilde inte önskar en sådan delning får en särskild begäran göras. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheten att fördela om tilldelningen av pensionsrätter under studier till fördel för barnåren. I Pensionsmyndighetens rapport Pensionsrätt för studier och barnår och hur de bidrar till jämställda pensioner föreslås att andelen pensionsrätter för studier minskas och omfördelas till barnår (Ds 2016:19). En sådan omfördelning skulle vara till fördel för kvinnor och minska det s.k. pensionsgapet något. I yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om behov av särskilda informationsinsatser till föräldrar och företagare om livsinkomstens betydelse för pensionen. Motionärerna anser att människor för att kunna göra bra val behöver tillgång till information om hur beslut kring föräldraledighet, deltidsarbete och pensionssparande påverkar den framtida ekonomin. Myndigheter och andra berörda parter såsom banker och skolor bör därför ges ett informationsuppdrag om livsinkomstens betydelse för pensionen.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) begär i kommittémotion 2020/21:1307 yrkande 1 ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en parlamentarisk utredning med uppdraget att skapa ett mer förutsägbart, jämlikt och jämställt pensionssystem. Systemet bör bygga på en inkomstprincip men även ha en mer omfördelande roll. En av de viktigaste orsakerna till skillnaden mellan kvinnors och mäns pensioner är att kvinnor tar större ansvar för barn och hem, vilket i sin tur leder till inkomstbortfall. Även löneskillnader i sig är en orsak. Inkomstbortfall är också i princip omöjligt att ta igen för den som inte vistats i Sverige tillräckligt länge för att kvalificera sig för full pension, även om personen har arbetat under hela tiden. Vidare anser motionärerna att lösningen med en pensionsgrupp som står över partipolitiken hindrar nödvändiga reformer. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att dra tillbaka höjningen av pensionsåldern. Enligt

motionärerna skiljer sig medellivslängden kraftigt mellan olika grupper i samhället och klyftorna i arbetslivet ökar. För korttidsutbildade kvinnor förväntas medellivslängden rentav bli kortare och för korttidsutbildade män stå stilla. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag på höjda inbetalningar till pensionssystemet. Motionärerna anför att huvudorsaken till att pensionssystemet ger låga pensioner är att pensionssystemet är underfinansierat. En höjning av pensionsinbetalningarna bör göras retroaktivt så att pensionsrätterna för dagens pensionärer räknas upp på samma sätt som för de som förvärvsarbetar i dag. De fördelningspolitiska konsekvenserna av en sådan höjning bör utredas så att de med lägst pensioner inte missgynnas oproportionerligt till följd av att utbetalningarna från grundskyddet blir lägre. I yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör se över regelverket för arvsvinster och delningstal utifrån ambitionen att antalet år i arbetslivet ska spela större roll än ålder vid pension. Enligt motionärerna behövs en översyn i syfte att minska de negativa konsekvenserna för dem som börjat arbeta tidigt och därför går i pension tidigare. I yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som möjliggör en lägre pensionsålder med tillräckliga pensionsnivåer för den som har arbetat ett långt arbetsliv. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att pensionsavgiften vid föräldraledighet, vård av barn, sjukfrånvaro och arbetslöshet bör beräknas på bakomliggande inkomst och inte på utbetald ersättning. Motionärerna påpekar att dagens ordning innebär att exempelvis föräldraledighet och sjukskrivning leder till lägre pension. I yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om att avgiften till premiepensionssystemet i framtiden bör tillföras inkomstpensionssystemet. Enligt motionärerna är premiepensionssystemet ett misslyckande som bl.a. inneburit att finansiella institut varje år ges tillgång till miljarder som de kan ta ut vinst från genom höga avgifter. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur den automatiska bromsen kan ersättas med ett system där beslut om sänkta pensioner endast kan tas av riksdagen. Vid lanseringen av det nuvarande systemet försäkrades att den automatiska balanseringen endast skulle slå till i extremfall, men sedan 2010 har den aktiverats tre gånger. Motionärerna anser att ett ”robust system” är en klen tröst för de som inte kan leva på sin pension och som även i framtiden får räkna med sänkta pensioner under dåliga år.

I kommittémotion 2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör få i uppdrag att bevaka och se över kulturskapares pensioner, särskilt i samband med utfasningen av ATP och utfasningen av de statliga inkomstgarantierna från Konstnärsnämnden. Konstnärer har i mindre grad en kollektivavtalad tjänstepension än befolkningen som helhet, vilket i kombination med låga inkomster medför risker för mycket låga pensioner.

Ebba Busch m.fl. (KD) begär i partimotion 2020/21:2774 yrkande 13 ett tillkännagivande om att premiepensionen automatiskt ska delas lika mellan

föräldrar med gemensamma barn som inte har fyllt tolv år. Av jämställdhets-skäl bör den intjänade premiepensionen automatiskt delas lika mellan makar så länge de har gemensamma barn som inte har fyllt tolv år. De som vill frångå denna regel får aktivt begära det. Det bör även utredas om samma förut-sättningar kan gälla sammanboende med gemensamma barn. I yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om att slopa det avdrag som görs vid överföring av premiepension. Avdraget bör slopas eftersom överföring av premiepensions-rätt inte ska bestraffas utan uppmuntras.

En begäran om motsvarande tillkännagivanden finns i kommittémotion 2020/21:2633 av Hans Eklin m.fl. (KD) yrkandena 10 och 11. I yrkande 1 samma motion begärs vidare ett tillkännagivande om ett seniorvänligt samhälle där alla kan åldras i trygghet och värdighet. I yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om inkomstpensionstillägget. Motionärerna anför att inkomstpensionstillägget är ett viktigt tillskott för de pensionärer som har de lägsta marginalerna, men att tillägget i framtiden bör ingå i det avgifts-finansierade pensionssystemet och helt frikopplas från statsbudgeten. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om mer jämställda pensioner. I yrkande 12 begärs ett tillkännagivande om en mer flexibel tjänstepension. Motionärerna anför att frågor om flexibelt uttag, förval och förbättrad information behöver lyftas fram mer och åtgärdas så snart som möjligt, eftersom dessa faktorer har stor inverkan på den enskildes ekonomi.

I motion 2020/21:738 av Ingemar Nilsson (S) begärs ett tillkännagivande om behovet av att skapa mer flexibla förutsättningar för uttag av tjänstepension. Motionären anför att det med dagens regler inte är möjligt att göra uppehåll i utbetalningarna från en tjänstepension som har börjat betalas ut. Det riskerar att motverka viljan till ett fortsatt och förlängt arbetsliv.

I motion 2020/21:2156 av Hillevi Larsson (S) begärs ett tillkännagivande om att förbättra pensionssystemet. Motionären menar att det är rimligt att alla pensionärer ska få minst 70 procent av sin tidigare inkomst i pension. Fokus i pensionssystemet borde inte bara ligga på vid vilken ålder man går i pension utan också på hur många år man arbetat. Kvinnor i låglöneyrken är miss-gynnade i pensionssystemet. Även den som har varit sjuk och har haft låg lön och osäker inkomst måste kunna försörja sig på ålderns höst.

Utskottets ställningstagande

Pensionssystemet behöver vara långsiktigt, tryggt och förutsebart. Enligt utskottets mening är det viktigt att upprätthålla grundprinciperna och fördelarna med systemet – såsom livsinkomstprincipen och principen om att pensionerna finansieras via avgifter. I vissa delar är det samtidigt nödvändigt att modernisera systemet för att det ska bli ännu bättre på att leverera trygga pensioner.

För att upprätthålla pensionsnivåerna på kort och lång sikt anser utskottet att fler måste komma i arbete och att arbetslivet behöver bli längre och mer hållbart. Som ett led i detta arbete höjdes åldern för arbetstagarens rätt att

kvarstå i anställning per den 1 januari 2020 från 67 till 68 år och kommer den 1 januari 2023 att höjas ytterligare till 69 år. Även lägsta ålder för uttag av allmän pension höjdes den 1 januari 2020 från 61 till 62 år och kommer den 1 januari 2023 att höjas ytterligare till 63 år. Samtidigt infördes ett nytt åldersbegrepp, en s.k. riktålder, i socialförsäkringsbalken. Riktåldern följer medellivslängdens utveckling och är avsedd att styra de pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem. I betänkandet Äldre har aldrig varit yngre – allt fler kan och vill arbeta längre (SOU 2020:69) föreslog Delegationen för senior arbetskraft nyligen vilka överväganden, bedömningar och åtgärder olika aktörer behöver göra för att fler ska kunna få ett längre arbetsliv.

Såvitt gäller frågan om tidig pensionering noterar utskottet att regeringen den 26 mars 2020 tillsatte en utredning av sjukersättningen och aktivitetsersättningen som bl.a. ska se över kraven för att beviljas sjukersättning för äldre personer i förvärsarbetande ålder (dir. 2020:31). Uppdraget ska redovisas senast den 30 juli 2021. Regeringen har även gett Inspektionen för socialförsäkringen i uppdrag att senast den 30 juni 2021 sammanställa en komparativ analys av tidig pensionering i olika länder (dnr S2020/08536).

Från och med september 2021 kommer en ny förmån, inkomstpensionstillägget, att kunna lämnas med högst 600 kronor per månad. Det huvudsakliga skälet till att den nya förmånen införs är att det s.k. respektavståndet behöver öka. Med respektavståndet avses skillnaderna i pensionsinkomster mellan de pensionärer som har arbetat och tjänat in pensionsgrundande inkomster och de som saknar sådana inkomster och därmed uppbär garantipension och bostadstillägg. Som utskottet tidigare har framhållit är det viktigt att fortsätta arbetet för en mer varaktig lösning som rimmar med pensionssystemets livsinkomstprincip och med principen om att pensionerna finansieras via avgifter.

Även avgiften till pensionssystemet har stor betydelse för pensionernas nivåer och för respektavståndet. Pensionsavgiftens nivå är därför en sak som ska analyseras vidare.

När det gäller premiepensionssystemet noterar utskottet att en översyn pågår. Utgångspunkten för översynen är att systemet ska behållas men att det måste reformeras för att ge bättre trygghet och högre framtida pensioner. I ett första steg infördes den 1 november 2018 hårdare krav på de fonder som finns i dagens system. I ett andra steg lämnade Utredningen om ett upphandlat fondtorg för premiepension (Fi 2018:06) i november 2019 ett förslag på regelverk för ett nytt, kontrollerat och upphandlat fondtorg samt på en reglering av en ansvarig myndighet (SOU 2019:44). Av ett tilläggsdirektiv från september 2020 framgår att den nya myndigheten bör vara en nämndmyndighet (dir. 2020:99). Genom direktivet förlängdes samtidigt utredningstiden till den 31 augusti 2021. Pensionsgruppen, som är en arbetsgrupp bestående av företrädare för de partier som står bakom pensionsöverenskommelsen, träffade den 17 februari 2021 en preciserad överenskommelse om det reformerade premiepensionssystemet och frågan om vilka principer och tillvägagångssätt som ska gälla vid upphandling och urval av fonder.

Utskottet konstaterar att den höjning av grundskyddet som trädde i kraft vid förra årsskiftet är en mycket viktig del i arbetet för att, på både kort och lång sikt, minska skillnaderna mellan mäns och kvinnors pensioner. Mot bakgrund av analysen av pensionerna ur ett jämställdhetsperspektiv i rapporten Jämställda pensioner (Ds 2016:19) finns en handlingsplan för jämställda pensioner. I handlingsplanen anges att frågan om fördelning av pensionsrätter är föremål för överväganden i den pågående pensionsöversynen; bl.a. nämns regelförenklingar för överföring av premiepensionsrätter, utredning av möjlighet till överföring för sambor och eventuellt omprövning av skälen mot delning av pensionsrätter. I detta sammanhang kan även nämnas att regeringen den 5 mars 2020 beslutade att ge en kommitté i form av en kommission för jämställda livsinkomster i uppdrag att bl.a. lämna förslag på åtgärder som bidrar till att främja jämställda löner och jämställda livsinkomster (dir. 2020:22).

De förändringar som har utretts och de som nu utreds innebär inte att de grundläggande principerna i pensionssystemet ifrågasätts. Att värna dessa principer är tvärtom, som utskottet tidigare har framhållit, av stor betydelse för långsiktigheten i pensionssystemet. Som angetts ovan har också flera lagändringar som har bäring på flera av de aktuella motionerna, bl.a. avseende pensionsåldern och om en ny förmån för att öka det s.k. respektavståndet, trätt i kraft på senare tid.

Mot bakgrund av det som anförts ovan anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden med anledning av motionerna 2020/21:998 (M) yrkandena 1 och 2, 2020/21:1307 (V) yrkandena 1–8, 2020/21:1832 (SD) yrkande 28, 2020/21:1834 (SD) yrkandena 5–7, 2020/21:2026 (SD) yrkande 28, 2020/21:2156 (S), 2020/21:2633 (KD) yrkandena 1, 5, 8, 10 och 11, 2020/21:2647 (M), 2020/21:2774 (KD) yrkandena 13 och 14 samt 2020/21:2980 (C) yrkandena 1–3.

En central uppgift för Pensionsmyndigheten är att verka för att samtliga pensionssparare och pensionärer, såväl kvinnor som män, ska få en samlad bild av hela sin pension. Uppgiften inkluderar således även tjänstepensionens betydelse för pensionsutfallet. Enligt utskottets mening ger Pensionsmyndighetens informationsgivning pensionsspararna goda möjligheter att bedöma sin samlade framtida pension och vad som påverkar den. När det gäller insatser för att bidra till att individen fattar medvetna val om sin pension har myndigheten framhållit vikten av ett tydligare och mer konsekvent informationsarbete (se rapporten Utvärdering av informationsinsatser för ett längre arbetsliv, 2020). Utskottet kan konstatera att arbetet i denna riktning och för att öka kunskapen om livsinkomstens betydelse för den framtida pensionen pågår och behöver fortsätta. Utskottet noterar vidare att Kommissionen för jämställda livsinkomster har presenterat en översyn bl.a. av hur Pensionsmyndigheten ger information och vägledning till kvinnor och män ur ett jämställdhetsperspektiv (Kommissionen för jämställda livsinkomsters promemoria Komm2021/00077/A 2020:01-1). Mot denna bak-

grund ser utskottet för närvarande inte några skäl att föreslå ett tillkännagivande om ytterligare informationsinsatser angående pensionssystemet och vad som påverkar pensionsutfallet.

Den framtida pensionens storlek beror i hög grad på tjänstepensionen. De som saknar tjänstepension har i medeltal ca 25 procent lägre pension i jämförelse med de som har en tjänstepension (Pensionsmyndighetens promemoria Avsaknad av tjänstepension, 2020-03-25). Tjänstepensionsavtalens utformning gynnar i regel personer med högre inkomster och därmed företrädesvis män. Skälet till att tjänstepensionerna inte kommit att omfattas av pensionslagstiftningens s.k. delnings- eller överföringsregler är att pensionsrättigheterna bygger på avtal mellan arbetsmarknadens parter och endast undantagsvis bör ändras lagstiftningsvägen (prop. 1993/94:250 s. 136 och Ds 2016:19 s. 201). Även om det är angeläget att pensionerna blir mer jämställda och tjänstepensionerna är en viktig del i detta arbete finner utskottet inte skäl att frångå nämnda ordning.

Mot bakgrund av det anförda avstyrks motionerna 2020/21:738 (S), 2020/21:1710 (M) yrkande 2, 2020/21:2633 (KD) yrkande 12, 2020/21:2559 (M) och 2020/21:2980 (C) yrkande 4.

Pensionsutfallet är beroende av de villkor och förhållanden som råder på arbetsmarknaden. För att pensionssystemet ska vara förutsebart och långsiktigt hållbart är det enligt utskottets mening angeläget att undantag inte görs från livsinkomstprincipen utan starka skäl. Konstnärspolitiska utredningen tillsattes av regeringen i november 2016 och redovisade sitt uppdrag i mars 2018. I betänkandet Konstnär – oavsett villkor? (SOU 2018:23) lämnades bl.a. förslag om konstnärers pensioner. Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet. Regeringen aviserade vidare i regeringsförklaringen den 8 september 2020 en skrivelse om konstnärernas villkor. Därmed avstyrks motion 2020/21:302 (V) yrkande 4.

Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som rör bl.a. garantipensionens nivå och beräkningen av bostadstillägget.

Jämför reservation 6 (SD), 7 (V) och 8 (KD) samt det särskilda yttrandet (C).

Gällande ordning

Garantipension får lämnas till en försäkrad som är född 1938 eller senare om han eller hon har en försäkringstid om minst tre år (55 kap. 10 § och 67 kap. 2 § SFB). För den som är ogift och helt saknar inkomstgrundad ålderspension eller endast har en låg sådan ges garantipension med maximalt 2,181 prisbasbelopp. För den som är gift är motsvarande högstnivå 1,951 prisbasbelopp.

Garantipension till den som är född 1937 eller tidigare ges som kompensation för bortfall av folkpension i form av ålderspension, pensionstillskott och särskilt grundavdrag (55 kap. 9 § och 66 kap. 2 § SFB). För den som är ensamstående ges garantipension under 2021 med högst 8 651 kronor per månad och för den som är gift med högst 7 739 kronor.

Garantipension kan tas ut tidigast fr.o.m. den månad då den försäkrade fyller 65 år (67 kap. 4 § SFB). Garantipensionen är bosättningsbaserad. För att få full sådan pension krävs bosättning i Sverige i minst 40 år mellan 16 och 64 års ålder. Enligt en tillfällig reglering som gäller till utgången av 2021 kan garantipension och garantipension till omställningspension betalas ut till personer inom EES samt i Schweiz och i Förenade kungariket (5 kap. 17 a § SFB). Den som beviljats uppehållstillstånd bl.a. som flykting eller annan skyddsbehövande ska som försäkringstid för garantipension även tillgodoräknas tid under vilken han eller hon varit bosatt i sitt tidigare hemland fr.o.m. det kalenderår då den pensionsökande fyllde 25 år till tidpunkten då han eller hon först ankom till Sverige. Vid beräkningen ska bortses från tid för vilken personen, vid bosättningen i Sverige, har rätt till pension från hemlandet (67 kap. 7 och 8 §§ SFB).

Bostadstillägg till pensionärer är ett skattefritt tillägg till den allmänna pensionen. Om den försäkrade har rätt till bostadstillägg beror på hans eller hennes bostadskostnad, inkomster och eventuella tillgångar. Till och med månaden före den månad då den försäkrade fyller 65 år beaktas vid beräkning av bostadstillägg 96 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. Den överskjutande delen av bostadskostnaden beaktas till 70 procent upp till 5 600 kronor respektive 2 800 kronor (102 kap. 22 § SFB).

Från och med den månad en försäkrad fyller 65 år beaktas vid beräkning av bostadstillägg hela bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 3 000 kronor för den som är ogift och 1 500 kronor för den som är gift. Den överskjutande delen av bostadskostnaden beaktas till 90 procent upp till 5 000 kronor respektive 2 500 kronor. Därutöver beaktas 70 procent av bostadskostnaden mellan 5 001 kronor och 7 000 kronor respektive 2 501 kronor och 3 500 kronor. Ett belopp om 340 kronor för den som är ogift och 170 kronor för den som är gift ska läggas till bostadskostnaden (102 kap. 22 a § SFB).

Storleken av bostadstillägget är beroende av den bidragsgrundande inkomsten och av reduceringsinkomsten (102 kap. 2 § SFB). Bidragsgrundande inkomst är t.ex. inkomst av tjänst minskat med inkomstpensionstillägg, näringsverksamhet, kapital och förmögenhet efter att inkomsten reducerats (102 kap. 3, 5 och 7 §§ SFB). Av 102 kap. 11 § SFB framgår att tillägg till den bidragsgrundande inkomsten ska göras för förmögenhet med 15 procent av den sammanlagda förmögenhet som överstiger 100 000 kronor för den som är ogift och 200 000 kronor för makar. Enligt 102 kap. 16 § SFB tas i reduceringsinkomsten t.ex. allmän inkomstgrundad pension med i sin helhet medan tjänstepension och privat pension tas med till 80 procent. Arbetsinkomster tas med till 50 procent.

Från och med den månad när en försäkrad som har hel allmän ålderspension fyller 65 år ska arbetsinkomsterna dock bara beaktas om de överstiger 24 000 kronor (102 kap. 16 a § SFB). Vidare ska bl.a. allmän inkomstgrundad pension och arbetsinkomster beaktas med 93 procent, medan garantipension, änkepension och vissa andra inkomster tas upp med 100 procent. Från den reducerade inkomsten dras ett fribelopp av som motsvarar oreducerad basnivå av garantipension för ålderspension (102 kap. 17 § SFB). Vid beräkningen ska den framtänkade inkomsten minskas med ett belopp som uppgår till 62 procent av reduceringsinkomsten upp t.o.m. ett prisbasbelopp och med 50 procent av reduceringsinkomsten därutöver (102 kap. 21 och 25 §§ SFB).

Efterlevandestöd kan betalas ut till ett barn som är bosatt i Sverige om den ena eller båda föräldrarna har avlidit. Efterlevandestödet är ett grundskydd för barn som får låg eller ingen barnpension.

Motionerna

Sten Bergheden (M) begär i motion 2020/21:999 ett tillkännagivande om att utreda om bostadstillägget för pensionärer kan följa bostadskostnadernas utveckling på ett bättre sätt än i dagsläget. Motionären anger som skäl att pensionerna under de senaste tio åren legat i det närmaste still i förhållande till köpkraftsutvecklingen, samtidigt som snitthyrororna har ökat med drygt 20 procent och hyrorna i nyproduktion – där tillgängliga bostäder ofta finns – med drygt 30 procent.

I motion 2020/21:1000 begär Sten Bergheden (M) ett tillkännagivande om en översyn av möjligheten till en förändring av reglerna för förmögenhet i bostadstillägget till pensionärer. Motionären anger att vissa pensionärer inte får bostadstillägg trots låg pension. Det kan bero på att de har sparat till en buffert för oförutsedda utgifter. Enligt motionären bör en pensionär med låg eller medelhög pension inte bestraffas för att han eller hon har en mindre ekonomisk buffert.

I kommittémotion 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 31 begärs ett tillkännagivande om att skyndsamt återkomma med förslag i enlighet med tidigare tillkännagivande om efterlevandestöd för barn som har försörjning tillgodosedd av kommunen. Ett likalydande tillkännagivande begärs i kommittémotion 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 31.

I motion 2020/21:51 av Mikael Strandman och Monika Lövgren (båda SD) begärs ett tillkännagivande om att höja gränsen för tillgångar vid förmögenhetsprövningen gällande bostadstillägg för pensionärer till 300 000 kronor för ensamstående och 450 000 kronor för sammanboende. Enligt motionärerna är en ekonomisk buffert motsvarande en genomsnittlig årslön nödvändig med hänsyn till den berättigade oro som många har över låga ersättningsnivåer i pensionssystemet.

I kommittémotion 2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om att se över beräkningsgrunderna för utlandsföddas pensioner. Motionärerna anför att det inte är rimligt att en

flykting som kommer till Sverige som 60-åring utifrån gällande regelverk kan tillgodoräkna sig full garantipension.

I kommittémotion 2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om inkomstindexering av garantipensionen. Motionärerna anför att förvärvsarbetande har fått en real inkomstökning med 44,6 procent sedan pensionssystemet infördes. Motsvarande siffra för pensionärer med garantipension är 15,7 procent. Enligt motionärerna bör garantipensionen inkomstindexeras så att pensionärer med garantipension inte ytterligare halkar efter den övriga befolkningen.

I kommittémotion 2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att vidta åtgärder för att fler av de pensionärer som har rätt till bostadstillägg också ska söka det. Motionärerna framhåller att enligt Riksrevisionen var det ca 129 000 pensionärer som 2016 hade rätt till bostadstillägg men inte sökte det. Av dessa var ungefär dubbelt så många kvinnor som män. Åtgärder måste vidtas skyndsamt för att minska detta mörkertal.

I motion 2020/21:1892 av Hanna Westerén och Laila Naraghi (båda S) begärs ett tillkännagivande om att se över reglerna för beräkning av bostadstillägg. Motionärerna pekar på möjligheten att låta beräkningen av bostadstillägg grunda sig på sökandens ekonomiska förutsättningar vid ansökningstillfället snarare än senast fastställda taxering.

I kommittémotion 2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att prioritera dem med lägst pensioner.

Utskottets ställningstagande

Den 1 januari 2020 trädde en lagändring i kraft som bl.a. innebar att nivån på garantipensionen och bostadskostnadstaket i bostadstillägget för pensionärer höjdes. Höjningen gynnar äldre ensamstående – ofta kvinnor – eftersom de tar del av grundskyddets olika delar i störst utsträckning.

Huvudprincipen i det allmänna pensionssystemet är att pensionen grundar sig på individens förvärvsinkomster under hela livet, den s.k. livsinkomstprincipen. Grundskyddet för pensionärer är ett avsteg från denna princip. Grundskyddet är nödvändigt för att även äldre som inte har haft möjlighet att tjäna in en tillräcklig egen pension ska få en rimlig ekonomisk standard. För att kunna behålla drivkrafterna till arbete och pensionssystemets legitimitet bör det emellertid alltid löna sig att ha arbetat. Pensionen för den som har arbetat ett helt arbetsliv bör därför vara högre än nivån för grundskyddet så att det s.k. respektavståndet upprätthålls. Utskottet anser att den höjning som gjordes förra året innebär ett tillräckligt skydd mot ekonomisk utsatthet samtidigt som det värnar pensionssystemets livsinkomstprincip.

Eter att en dom från EU-domstolen i december 2017 förändrade förutsättningarna för den svenska garantipensionen tillsatte regeringen en utredning som senare tog namnet Garantipensionsutredningen. I december

2019 överlämnade den särskilde utredaren delbetänkandet Grundpension (SOU 2019:53). Huvuddragen i de förslag som presenteras i betänkandet är att garantipensionen ska ersättas av en ny förmån kallad grundpension. Grundpensionen ska tjänas in av den försäkrade och beräknas utifrån den tid som personen har arbetat eller varit bosatt i Sverige. Den nya förmånens belopp ska motsvara garantipensionens nuvarande nivå och trappas av mot den inkomstgrundade allmänna pensionen.

Utredningens slutbetänkande Grundpension – några anslutande frågor (SOU 2020:32) lämnades i december 2020. I betänkandet föreslås att två särregler för tillgodoräknande av försäkringstid avskaffas. Det handlar bl.a. om den regel som gör det möjligt för vissa försäkrade att tillgodoräkna sig bosättningsstid i sitt tidigare hemland som försäkringstid.

När det gäller beräkningen av garantipension och bostadstillägg till pensionärer noterar utskottet följande. Garantipensionen syftar till att täcka grundläggande konsumtionskostnader. Som utskottet tidigare har framhållit är det därför logiskt att nivån är kopplad till prisindex och på så sätt garanterar köpkraften. Inkomstindex kan sjunka eller reellt minska. I sådana perioder innebär prisindexering en värdesäkring av garantipensionen. I fråga om bostadstillägg till pensionärer anser utskottet inte att det finns skäl för att undanta ytterligare förmögenhet från beräkningsunderlaget eller att frångå principen om att inkomsterna i huvudsak ska fastställas utifrån skatterättsliga regler.

Beträffande pensionärer som har rätt till bostadstillägg men inte ansöker om förmånen konstaterar utskottet att regeringen i regleringsbrevet för budgetåret 2021 gav Pensionsmyndigheten i uppdrag att bedöma utvecklingen av mörkertalet för bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd samt redogöra för de åtgärder myndigheten vidtar för att minska mörkertalet.

Mot bakgrund av det anförda ser utskottet inte något skäl för riksdagen att i nuläget göra något tillkännagivande om ytterligare höjning, utredning eller översyn av garantipensionen eller bostadstillägget.

Därmed avstyrks motionerna 2020/21:51 (SD), 2020/21:999 (M), 2020/21:1000 (M), 2020/21:1307 (V) yrkande 10, 2020/21:1892 (S), 2020/21:2633 (KD) yrkande 3, 2020/21:2696 (MP) yrkande 6 och 2020/21:3094 (M). Även motion 2020/21:2980 (C) yrkande 7, som får anses tillgodosett, avstyrks med det anförda.

I frågan om efterlevandestöd kan utskottet konstatera att det i promemorian Efterlevandestöd för barn som får vård eller boende bekostat av det allmänna (Ds 2020:27) har lagts fram ett förslag om att efterlevandestöd inte ska lämnas för barn eller unga som får vård eller boende som bekostas av det allmänna enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller som får vård eller boende inom socialtjänsten. En proposition är enligt regeringen avsedd att lämnas i maj 2021. Motionerna 2020/21:1832 (SD) yrkande 31 och 2020/21:2026 (SD) yrkande 31 får följaktligen anses tillgodosedda och avstyrks därmed.

Reservationer

1. Pensionssystemet, punkt 1 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 28,

2020/21:1834 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 5–7 och

2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 28 och avslår motionerna

2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4,

2020/21:738 av Ingemar Nilsson (S),

2020/21:998 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–8,

2020/21:1710 av Louise Meijer (M) yrkande 2,

2020/21:2156 av Hillevi Larsson (S),

2020/21:2559 av Ann-Britt Åsebol (M),

2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 11 och 12,

2020/21:2647 av Helena Bouveng och Mats Green (båda M),

2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 14 och

2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Valfriheten inom premiepensionen bör värnas. Förslagen om ett nytt fondtorg och en ny ansvarig myndighet riskerar att leda till att framtidens pensionärer får en försämrad pension och en drastiskt begränsad valfrihet när det gäller det egna pensionssparandet. Regeringen bör inte gå vidare med premiepensionsreformen utan i stället följa upp och utvärdera resultaten av de skärpta krav som infördes på fonder 2018.

Införandet av en generell riktålder för pension tar inte hänsyn till att det inte finns en enda gemensam pensionsålder som lämpar sig för alla individer och alla yrkesgrupper. Arbete längre upp i åldrarna bör åstadkommas genom en betydligt högre grad av flexibilitet och med riktade incitament snarare än med tvång. Reformen om att införa en ny och högre riktålder för pension bör således rivs upp.

Föräldraledighet och deltidsarbete för att ge barnen en drägligare tillvaro under småbarnsåren är något som ska värderas högre och ge minsta möjliga negativa effekt på pensionen. Regeringen bör därför få i uppdrag att på allvar verka för jämställda pensioner genom att skapa mer jämställda förutsättningar för den som tar större ansvar för familj och hem. Genom att utöka barnårsrätten till åtta år kompenseras pensionsbortfallet i högre utsträckning för de föräldrar som väljer att arbeta deltid.

2. Pensionssystemet, punkt 1 (C)

av Martina Johansson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkandena 3 och 4 samt avslår motionerna

2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4,

2020/21:738 av Ingemar Nilsson (S),

2020/21:998 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–8,

2020/21:1710 av Louise Meijer (M) yrkande 2,

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 28,

2020/21:1834 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 5–7,

2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 28,

2020/21:2156 av Hillevi Larsson (S),

2020/21:2559 av Ann-Britt Åsebol (M),

2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 11 och 12,

2020/21:2647 av Helena Bouveng och Mats Green (båda M) och

2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 14.

Ställningstagande

I Pensionsmyndighetens rapport Pensionsrätt för studier och barnår och hur de bidrar till jämställda pensioner föreslås att andelen pensionsrätter för studier minskas och omfördelas till barnår (Ds 2016:19). En sådan omfördelning skulle vara till fördel för kvinnor och minska det s.k. pensionsgapet något.

Var och en ska få välja själv, men för att kunna göra ett bra val behövs tillgång till information om hur föräldraledighet, deltidsarbete och pensionssparande påverkar den framtida ekonomin. Pensionsmyndigheten bör i samverkan med berörda parter – t.ex. mödravård, Försäkringskassan, Skatteverket, skola och banker – ges ett informationsuppdrag om livsinkomst som riktar sig

till föräldrar. Information behöver även riktas till arbetslösa över 60 år och till företagare.

3. Pensionssystemet, punkt 1 (V)

av Ida Gabrielsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4 och
2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–8 och
avslår motionerna
2020/21:738 av Ingemar Nilsson (S),
2020/21:998 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2020/21:1710 av Louise Meijer (M) yrkande 2,
2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 28,
2020/21:1834 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 5–7,
2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 28,
2020/21:2156 av Hillevi Larsson (S),
2020/21:2559 av Ann-Britt Åsebol (M),
2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 11 och 12,
2020/21:2647 av Helena Bouveng och Mats Green (båda M),
2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 14 och
2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Regeringen bör tillsätta en parlamentarisk utredning med uppdraget att skapa ett mer förutsebart, jämlikt och jämställt pensionssystem. Det nya systemet bör bygga på en inkomstprincip men även ha en mer omfördelande roll. En av de viktigaste orsakerna till skillnaden mellan kvinnors och mäns pensioner är att kvinnor tar större ansvar för barn och hem, vilket i sin tur leder till inkomstbortfall. Även löneskillnader i sig är en orsak. Inkomstbortfall är i princip omöjligt att ta igen för den som inte har vistats i Sverige tillräckligt länge för att kvalificera sig för full pension, även om personen har arbetat under hela tiden. Lösningen med en pensionsgrupp som står över partipolitiken hindrar nödvändiga reformer och bör därför ändras.

Medellivslängden skiljer sig kraftigt mellan olika grupper i samhället och klyftorna i arbetslivet ökar. För korttidsutbildade kvinnor förväntas medellivslängden rentav bli kortare och för korttidsutbildade män stå stilla. Regeringen bör återkomma med förslag om att dra tillbaka höjningen av

pensionsåldern och om att möjliggöra en lägre pensionsålder med tillräckliga pensionsnivåer för den som har arbetat ett långt arbetsliv.

Huvudorsaken till att pensionssystemet ger låga pensioner är att det är underfinansierat. Regeringen bör därför återkomma med förslag på höjda inbetalningar till pensionssystemet. En höjning av inbetalningarna bör göras retroaktivt så att pensionsrätterna för dagens pensionärer räknas upp på samma sätt som för de som förvärvsarbetar i dag. De fördelningspolitiska konsekvenserna av en sådan höjning bör utredas så att de med lägst pensioner inte missgynnas.

Pensionsavgiften vid föräldraledighet, vård av barn, sjukfrånvaro och arbetslöshet bör beräknas på bakomliggande inkomst och inte på utbetald ersättning. Dagens ordning innebär att exempelvis föräldraledighet och sjuk-skrivning leder till lägre pension.

Avgiften till premiepensionssystemet bör i framtiden tillföras inkomst-pensionssystemet. Med en sådan ändring hade minskningen av pensionerna under de senaste åren kunnat undvikas. Det är också orimligt att varje år ge finansiella institut tillgång till miljarder kronor som de kan ta ut vinst från i sin förvaltning.

Regelverket för arvsvinster och delningstal bör ses över utifrån ambitionen att antalet år i arbetslivet ska spela större roll än ålder vid pension. Syftet bör vara att minska de negativa konsekvenserna för dem som har börjat arbeta tidigt och därför går i pension tidigare.

Det bör även utredas hur systemet med en inbyggd broms kan ersättas med ett system där beslut om sänkta pensioner endast kan tas av riksdagen. Vid lanseringen av det nuvarande systemet försäkrades att den automatiska balanseringen endast skulle slå till i extremfall, men sedan 2010 har den aktiverats tre gånger.

Konstnärer har i mindre grad en kollektivavtalad tjänstepension än befolkningen som helhet, vilket i kombination med låga inkomster medför risker för mycket låga pensioner. Regeringen bör därför få i uppdrag att bevaka och se över kulturskapares pensioner. Det är särskilt viktigt med anledning av utfasningen av ATP och de statliga inkomstgarantierna från Konstnär-s-nämnden.

4. Pensionssystemet, punkt 1 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 11 och 12 samt

2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 14 och avslår motionerna
2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V) yrkande 4,
2020/21:738 av Ingemar Nilsson (S),
2020/21:998 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–8,
2020/21:1710 av Louise Meijer (M) yrkande 2,
2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 28,
2020/21:1834 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 5–7,
2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 28,
2020/21:2156 av Hillevi Larsson (S),
2020/21:2559 av Ann-Britt Åsebol (M),
2020/21:2647 av Helena Bouveng och Mats Green (båda M) och
2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

En sammanhållen politik med inriktning mot de äldre i samhället får inte och kan inte bara handla om vård och omsorg. Det friska åldrandet, att se äldre som en resurs och ett väl fungerande samspel mellan generationer är lika viktiga beståndsdelar. Det offentliga insatser måste utformas så att de medverkar till detta.

Inkomstpensionstillägget som börjar betalas ut i september 2021 är ett viktigt tillskott för de pensionärer som har de lägsta marginalerna. I framtiden bör tillägget dock ingå i det avgiftsfinansierade pensionssystemet och helt frikopplas från statsbudgeten.

När det gäller tjänstepensionen behöver frågor om flexibelt uttag, förval och förbättrad information lyftas fram mer och åtgärdas så snart som möjligt, eftersom dessa faktorer har stor inverkan på den enskildes ekonomi.

För att uppmuntra till överföring av premiepension bör det avdrag som görs vid överföringen slopas.

5. Överföring av premiepensionsrätt, punkt 2 (C, KD)

av Martina Johansson (C) och Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 8 och
2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 1 och
bifaller delvis motionerna

2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 10,
 2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 13 och
 2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

För att uppnå jämställda pensioner behöver både arbetslivet och familjelivet bli jämställt. Under småbarnsåren, då den obetalda arbetsbelastningen är extra ojämn, behöver pensionen delas mer rättvist. Alltför få känner till möjligheten till överföring av premiepension mellan gifta makar och registrerade partner. Det bör fortsättningsvis vara möjligt att överföra hela sin premiepension, men starka jämställdhetsskäl talar för att grundregeln ska vara att den intjänade premiepensionen automatiskt delas lika mellan makar eller registrerade partner med gemensamma barn.

6. Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd, punkt 3 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 31,
 2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 31 och
 2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 7 och
 avslår motionerna

2020/21:51 av Mikael Strandman och Monika Lövgren (båda SD),
 2020/21:999 av Sten Bergheden (M),
 2020/21:1000 av Sten Bergheden (M),
 2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 10,
 2020/21:1892 av Hanna Westerén och Laila Naraghi (båda S),
 2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 3,
 2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 6 och
 2020/21:3094 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ställningstagande

Det är bra att det i promemorian Efterlevandestöd för barn som får vård eller boende bekostat av det allmänna (Ds 2020:27) numera har lagts fram ett förslag om att efterlevandestöd inte ska lämnas för barn eller unga som får vård eller boende som bekostas av det allmänna enligt lagen (1993:387) om

stöd och service till vissa funktionshindrade eller som får vård eller boende inom socialtjänsten. Förslaget välkomnas och vi förutsätter att regeringen som aviserat lägger fram det för riksdagen i en proposition i maj 2021. Riksdagen bör därför ställa sig bakom det som anförs i motionerna 2020/21:1832 (SD) yrkande 31 och 2020/21:2026 (SD) yrkande 31 om att skyndsamt återkomma med förslag i enlighet med tidigare tillkännagivande om efterlevandestöd för barn som har sin försörjning tillgodosedd av kommunen och tillkänna detta för regeringen.

Även i fråga om avskaffande av den undantagsregel som gör det möjligt för flyktingar och vissa andra försäkrade att tillgodoräkna sig bosättningsstid i sitt tidigare hemland som försäkringsstid har ett utredningsförslag presenterats (SOU 2020:32). Förslaget, som välkomnas, överensstämmer med Sverigedemokraternas motionsyrkande i budgetbetänkandet 2020/21:SfU2. En proposition i enlighet med förslaget bör snarast överlämnas till riksdagen. Riksdagen bör således ställa sig bakom det som anförs i motion 2020/21:2980 (C) yrkande 7 om behov av att se över beräkningsgrunderna för utrikesföddas pensioner och tillkänna detta för regeringen.

7. Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd, punkt 3 (V)

av Ida Gabrielsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 10 och avslår motionerna

2020/21:51 av Mikael Strandman och Monika Lövgren (båda SD),

2020/21:999 av Sten Bergheden (M),

2020/21:1000 av Sten Bergheden (M),

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 31,

2020/21:1892 av Hanna Westerén och Laila Naraghi (båda S),

2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 31,

2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 3,

2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 6,

2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 7 och

2020/21:3094 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ställningstagande

Förvärvsarbetande har fått en real inkomstökning med 44,6 procent sedan pensionssystemet infördes. Motsvarande siffra för pensionärer med garanti-pension är 15,7 procent. Garantipensionen måste hålla jämna steg med övriga pensioner och den allmänna löneutvecklingen för att de som har garanti-pension inte ska halka efter den övriga befolkningen ytterligare. Garantipensionen bör därför vara inkomstindexerad i stället för som nu prisindexerad.

8. Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd, punkt 3 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 3 och avslår motionerna

2020/21:51 av Mikael Strandman och Monika Lövgren (båda SD),

2020/21:999 av Sten Bergheden (M),

2020/21:1000 av Sten Bergheden (M),

2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 10,

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 31,

2020/21:1892 av Hanna Westerén och Laila Naraghi (båda S),

2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 31,

2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 6,

2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 7 och

2020/21:3094 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ställningstagande

Enligt Riksrevisionen var det ca 129 000 pensionärer som 2016 hade rätt till bostadstillägg men inte ansökte om denna förmån. Av dessa pensionärer var ungefär dubbelt så många kvinnor som män. Åtgärder måste vidtas skyndsamt för att minska detta mörkertal.

Särskilt yttrande

Garantipension, bostadstillägg och efterlevandestöd, punkt 3 (C)

Martina Johansson (C) anför:

Det kan noteras att ett förslag om att avskaffa den undantagsregel som gör det möjligt för flyktingar och vissa andra försäkrade att tillgodoräkna sig bosättningstid i sitt tidigare hemland som försäkringstid numera har lagts fram i betänkandet Grundpension – några anslutande frågor (SOU 2020:32). Det är positivt och jag har därför valt att inte lämna någon reservation. Jag kommer dock att noga följa det fortsatta arbetet med frågan och förväntar mig att regeringen arbetar vidare med förslaget.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:51 av Mikael Strandman och Monika Lövgren (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja gränsen för tillgångar vid förmögenhetsprövningen gällande bostadstillägg för pensionärer till 300 000 kronor för ensamstående och 450 000 kronor för sammanboende och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:302 av Lorena Delgado Varas m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör få i uppdrag att bevaka och se över kulturskapares pensioner, särskilt i samband med utfasningen av ATP och utfasningen av de statliga inkomstgarantierna från Konstnärsnämnden, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:738 av Ingemar Nilsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att skapa mer flexibla förutsättningar för uttag av tjänstepension och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:998 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i högre grad ska löna sig att ha arbetat i utfallet i pensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till att en extern utredning utvärderar pensionsreformen i sin helhet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:999 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om bostadstillägget för pensionärer kan följa bostadskostnadernas utveckling på ett bättre sätt än i dagsläget och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1000 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av möjligheten till en förändring av reglerna för förmögenhet i bostadstillägget till pensionärer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1307 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en parlamentarisk utredning med uppdrag att skapa ett mer förutsägbart, jämlikt och jämställt pensionssystem, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att dra tillbaka höjningen av pensionsåldern och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på höjda inbetalningar till pensionssystemet enligt beskrivningen i motionen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över regelverket kring arvsvinster och delningstal utifrån ambitionen att antalet år i arbetslivet ska spela större roll än ålder vid pension och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som möjliggör en lägre pensionsålder med tillräckliga pensionsnivåer för den som har arbetat ett långt arbetsliv och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att pensionsavgiften vid föräldraledighet, vård av barn, sjukfrånvaro och arbetslöshet bör beräknas på bakomliggande inkomst och inte på utbetald ersättning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avgiften till premiepensionssystemet i framtiden bör tillföras inkomstpensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur den automatiska bromsen kan ersättas med ett system där beslut om sänkta pensioner endast kan tas av riksdagen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag om inkomstindexering av garantipensionen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1710 av Louise Meijer (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tjänstepensionen bör kunna flyttas till en partner under äktenskapet utan att bodelning krävs och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om pensionsrätt för barnår och tillkännager detta för regeringen.

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt återkomma med förslag i enlighet med tidigare tillkännagivande om efterlevandestöd för barn som har försörjning tillgodosedd av kommunen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1834 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna valfriheten inom premiepensionen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riva upp reformen om ny och högre riktålder för pension och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en mer jämställd pension och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1892 av Hanna Westerén och Laila Naraghi (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna för beräkning av bostadstillägg och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2026 av Linda Lindberg m.fl. (SD):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om pensionsrätt för barnår och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt återkomma med förslag i enlighet med tidigare tillkännagivande om efterlevandestöd för barn som har försörjning tillgodosedd av kommunen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2156 av Hillevi Larsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra pensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2559 av Ann-Britt Åsebol (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till mer flexibilitet och bättre information kring de val som berör uttag av tjänstepensionen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2633 av Hans Eklind m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett seniorvänligt samhälle där alla kan åldras i trygghet och värdighet och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att fler av de pensionärer som har rätt till BTP också ska söka det och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inkomstpensionstillägget och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer jämställda pensioner och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att premiepensionen automatiskt ska delas lika mellan makar med gemensamma barn som inte fyllt tolv år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa det avdrag som görs vid överföring av premiepension och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer flexibel tjänstepension och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2647 av Helena Bouveng och Mats Green (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om delade pensionspoäng och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera dem med lägst pensioner och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2774 av Ebba Busch m.fl. (KD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att premiepensionen automatiskt ska delas lika mellan makar med gemensamma barn som inte har fyllt tolv år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa det avdrag som görs vid överföring av premiepension och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2980 av Solveig Zander m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jämställda pensioner och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att dela pensionsrätten mellan föräldrar under småbarnsåren och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att fördela om tilldelningen av pensionsrätter under studier till fördel för barnåren och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av särskilda informationsinsatser till föräldrar och företagare om livsinkomstens betydelse för pensionen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av att se över beräkningsgrunderna för utrikesföddas pensioner och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3094 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till delad pensionsavsättning mellan föräldrar under föräldraledighet och tillkännager detta för regeringen.